

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOVELJ

23. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev

Vinica, 12. junij 2012

**ZBIRKA PESMI
NAJBOLJŠIH OSNOVNOŠOLSKIH
IN SREDNJEŠOLSKIH
PESNIKOV V LETU 2013**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-194
7.079:821.163.6-93

SREČANJE mladih pesnikov in deklamatorjev (23 ; 2013 ; Vinica)
Zbirka pesmi najboljših osnovnošolskih in srednješolskih pesnikov v letu 2013 / Župančičeva frulica
[tudi] 23. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev, Vinica, 12. junij 2013 ; [zbral in uredil Zavod za
izobraževanje in kulturo Črnomelj]. - Črnomelj : Zavod za izobraževanje in kulturo, 2013

ISBN 978-961-93327-2-6
1. Gl. stv. nasl.
267506944

KAZALO

Uvodnik	5
O 23. Župančičevi frulici	7
Kategorija: Najboljši osnovnošolski pesniki	9
Urban Janjič (OŠ Simona Jenka Kranj) – Dobitnik Župančičeve frulice 2013 za najboljšega osnovnošolskega pesnika	11
Popolno petje	11
Odraščanje	12
Trend	13
Celeste Sanja Smareglia (OŠ Solkan)	15
Dobrodošla v peklu	15
Patricia Jamar (OŠ Angela Besednjaka Maribor)	17
Dež, ki pada večno	17
Sofya-Agnessa Yakuntsova (OŠ Danile Kumar Ljubljana)	20
Japonski motiv	20
Jutro v tropskem gozdu	21
Maja Strmčnik (OŠ Antona Aškerca Velenje)	23
Gledaš, a ne vidiš	23
Kategorija: Najboljši srednješolski pesniki	25
Ajda Šubelj (Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija) - Dobitnica Župančičeve frulice 2013 za najboljšega srednješolskega pesnika	27
Žal mi je	27
Firence	28
Misel na popoln prizor čez 10 let, ki me vsakič pomiri	29
Karolina Gaja Caruso (Gimnazija Jurija Vege Idrija)	32
Ko nama je umrla mačka	32
Žan Zelič (Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija)	34
Šestkotnik	34
Prazen, popolnoma miren v zimskem večeru	35

Jasna Janež (Gimnazija in srednja šola Kočevje)	36
Megla	36
Veter	37
Lara Ružič Povirk (Gimnazija Poljane)	38
Kdo je ta?	38
Najboljša pesnika 50. Goranovega proljeća	41
Anamarija Mutić (OŠ Vilima Korajca Kaptol)	43
Dominik Čikor (Ekonomска i turistička škola Daruvar)	45

Župančičeva frulica – uvodnik

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK) je leta 1991 pričel s projektom Srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine, s katerim je želel spodbujati govorno ustvarjalnost mladih in njihove večnine javnega nastopanja. Sčasoma je prireditev prerasla svoje ime, saj so mladi pričeli pisati svoje pesmi, zgodbe in pravljice. Preizkusili so se tudi v dramatizacijah in lutkovnih uprizoritvah. Ugotovili smo, da je dragoceno ukvarjanje s slovensko besedo v zgodnji mladosti, ko otrokom res lahko vzbudimo veselje in ljubezen do pisane ter govorjene besede.

Velika pridobitev za projekt je bila povezava s sorodno prireditvijo na Hrvaškem, Goranovim proljećem, s katero uspešno sodelujemo od leta 2001. Gre za ugledno manifestacijo, ki ima 50-letno tradicijo, in združuje mlade pesnike z že znanimi in uveljavljenimi ustvarjalci.

Leta 2003 se je projekt preimenoval v Župančičovo frulico, z novo celostno podobo, kar je prineslo tudi nekaj vsebinskih izboljšav. K sodelovanju smo pritegnili avtorje, pesnike in pisatelje, katerih dela so mladi prebirali, o njih razmišljali in jih na svoj način predstavljali na zaključni prireditvi, vsako leto v juniju v Vinici. S tem smo želeli prispevati k razvoju ustvarjalnosti mladih v Sloveniji in aktivnemu odnosu do prebranega.

Župančičovo frulico vsa leta spremljajo prizadevanja organizatorja, da v projekt ob mladih pesnikih in deklamatorjih aktivno vključuje tudi njihove mentorje, šole, iz katerih prihajajo, in strokovnjake, ki sodelujejo kot člani strokovne komisije. Sodelovanje, uvrstitev na zaključno prireditv in zmaga na Župančičevi frulici pomeni strokovno priznanje mlademu pesniku ali deklamatorju, zagotovo pa tudi mentorju, ki strokovno vodi mlado osebo na njeni poti ustvarjanja in osebnega izražanja.

Ugled, uspešnost in odmevnost projekta je spodbudil organizatorja, da je v letu 2008 k sodelovanju prvič povabil tudi srednješolce. Prijave kažejo, da nekdanji uspešni udeleženci Župančičeve frulice, ki so danes dijaki, še naprej zavzeto pišejo pesmi in prozo ter razvijajo svoj pesniški potencial. Z večletnim sodelovanjem v projektu dobivajo povratne informacije od strokovne komisije, kar dodatno pripomore k njihovemu razvoju. Po oceni strokovne komisije gre za zelo nadarjene in obetavne mlade ustvarjalce.

23-letna tradicija daje Župančičevi frulici dodatno odgovornost za nenehno rast, razvoj in skrb za izboljšanje kakovosti. Župančičeva frulica bo gradila na preteklih dobrih izkušnjah in si pridobivala nove ideje in sodelavce. Odmevala bo še naprej v naši državi in preko njenih meja ter mladim omogočala, da svojo inovativnost in ustvarjalnost pokažejo širšemu krogu ljubiteljev pisane in govorjene slovenske besede.

O 23. ŽUPANČIČEVİ FRULICI

Na razpis za Župančičeve frulico 2013, ki ga je organizator ZIK Črnomelj poslal vsem slovenskim in zamejskim šolam, se je prijavilo 72 mladih pesnikov (55 osnovnošolskih in 17 srednješolskih) in 71 osnovnošolskih deklamatorjev iz skupno 75 šol.

Priporočena tema pesniškega ustvarjanja se je navezovala na temo VESOLJE z verzi Gregorja Strniše iz ciklusa Vesolje:

»*Vesolje, tam sem jaz doma,
poznam ga bolje kot svoj žep,
na izlet bom še kdaj skočil tja.*«

Izbrana tema ni bila pogoj za sodelovanje na natečaju. Mladi pesniki so lahko pesnili na katerokoli drugo temo.

Strokovna komisija za izbor pesnikov Župančičeve frulice 2013 je delovala v sestavi:

Veronika Dintinjana, pesnica in prevajalka,

Igor Divjak, magister ameriških študij, literarni kritik in prevajalec, predsednik strokovne komisije in

Janko Lozar, doktor filozofije in univerzitetni diplomirani prevajalec.

Nekatere pesmi izbranih najboljših pesnikov in utemeljitve strokovne komisije so objavljene v nadaljevanju.

Mladi deklamatorji (učenci druge triade slovenskih osnovnih šol) so za svoje govorne nastope lahko izbirali med pesmimi Petra Svetine: Mimosvet, Juhoplovec in Televizija iz pesniške zbirke Mimosvet (Mladinska knjiga, 2001). Predizbori deklamatorjev so potekali 27. in 30. maja na treh slovenskih osnovnih šolah (Log – Dragomer, Toneta Čufarja Maribor in Trebnje).

Nastope deklamatorjev je ocenjevala strokovna komisija za izbor najboljšega deklamatorja Župančičeve frulice 2013 v sestavi:

Tjaša Koprivec, pripovedovalka in pesnica, radijska voditeljica, glavna urednica založbe Sanje, predsednica strokovne komisije,

Mateja Perpar, prof. angleškega jezika, prevajalka, radijska napovedovalka, glasbenica, pravljičarka in

Gašper Jarni, dramski igralec in lutkar.

Komisija je izbrala pet finalistov, ki so se še posebej izkazali: Aja Zajc (OŠ Marije Vere Kamnik), Rok Čebtron (OŠ Branik), Katja Malek (OŠ Fram), Žiga Murn Lindič (OŠ Zbora odposlancev Kočevje), Vid Vidmar (OŠ Trebnje).

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj ohranja osnovno poslanstvo prireditve, ki enakopravno spodbuja tako mlade pesnike kot deklamatorje, da se izražajo na njim svojstven način. Dve kategoriji omogočata izbiro udeležencem med javnim nastopanjem ali pesniškim pisanjem, obojim pa odstirata možnosti za osebnostni in umetniški razvoj.

23.

NAJBOLJŠI OSNOVNOŠOLSKI PESNIKI

- ▲ Urban Janjič - Dobitnik Župančičeve frulice 2013
za najboljšega osnovnošolskega pesnika
- ▲ Celeste Sanja Smareglia
- ▲ Patricia Jamar
- ▲ Sofya-Agnessa Yakuntsova
- ▲ Maja Strmčnik

POPOLNO PETJE

Ko pojem, se mi zazdi,
da bi šel lahko na Evrovizijo;
vsi fušamo!

Ko pojem, imam občutek,
da sem prižgal radio;
vsi fušamo!

Ko pojem, zgrešim tone,
kot gole Fernando Torres;
vsi smo ljudje!

Ko pojem, neham peti,
ker imam sočutje do ljudi;
a še vedno nekdo fuša.

Če ne bom pel,
me čaka svetla prihodnost;
znam druge stvari.

Jaz ne pojem.

ODRAŠČANJE

Bil sem majhen.
Bil sem še manjši včasih.
Sestavljal sem lego-kocke.
Želel sem se dokazati pred starši.

Šel sem v vrtec, spoznal sem prijatelje.
Bili smo brez skrbi, igrali smo se.
Odkrivali smo nove svetove pod peskovniki.
Odšli visoko v nebo, ko smo sedli na gugalnice.

Spomnim se nogometa s prijatelji.
Igrali smo ga vsak dan.
Se bom moral spominjati,
da pri petnajstih gledam v ekran?

TREND

Iščem poceni artikle ... zapravljam čas.

Kot da bi šel v trgovino z žensko,

ki ure in ure išče primerno obleko.

Moda se spreminja, lepota ostane.

V modi je imeti nizek IQ,

visoke pete, velik dekolte, vsa možna ličila.

Cesar je gol, vsi pa vidijo njegova oblačila.

Moda se spreminja, lepota ostane.

Počutim se vampirja, ne morem gledati tega blišča.

Vrane željne svetlobe padajo na nakit.

Sledijo trendu, ki postaja njihov zemljevid.

Moda se spreminja, lepota ostane.

Kupil si bom avto. Ne bo vozen, bo pa lep.

Naj vidijo vsi! Na drog bom obesil drage all-starke.

Imel bom polno omaro. A ne bom nosil oblek, nosil bom znamke.

Moda se spreminja, lepota ostane.

Lepota ni moda.

Moda se spreminja, lepota ostane.

DOBITNIK ŽUPANČIČEVE FRULICE 2013

Urban Janjič - OŠ Simona Jenka Kranj

Recenzija strokovne komisije

Vsi poznamo poezijo, ki jo muze in lepota zapustijo zaradi prevlade moralnega sporočila. Pri pesmih »Popolno petje«, »Trend« in »Odraščanje« pa kljub njihovemu moralnemu tonu ostajamo v okrožju lepote, in okrog nas se še vedno muzajo in motajo muze, kar bi znalo biti posledica tega, da te pesmi – tako kot je bilo v navadi pri bogovih Olimpa, ko so gledali kočljive prizore – ohranjajo smisel za humor in smeh, kar zapeljuje v nadaljnje potrjevanje in nadaljevanje bivanja.

DOBRODOŠLA V PEKLU

Neke dni si je zapisovala sanje.
Smrt jo je izpila, spet je oživila.
Truplo. Truplo. Truplo.
Brutalnost me prevzema,
ko mečkam okorne stihe svojega življenja.

Neke dni je pila lastno kri
skozi stare verze.
Skozi meglo blodenj je videla
bedni svet.
Verjela je v temo svojega obstoja.

Neke dni je pogledala v ogledalo,
zagledala je svetleče obliče,
ki je odsevalo v noči.

Sredi noči
so njene oči odsevale vso blaznost.

Recenzija strokovne komisije

Komisijo je najbolj prepričala pesem »Dobrodošla v peklu«. Pesem neusmiljeno presune s tem, da bralca postavi med lirske subjekte in zrcalno podobo, kjer se nepričakovano sooči z blaznostjo pogleda, ki ne gleda samo iz ogledala, ampak tudi iz pesmi. Brez ovinkarjenja in pogosto odvečnih pridevniških okraševanj nagovori brezno, tisto vsem nam znano brezno življenja, ki zna, če predolgo gledaš vanj, pogledati tudi nazaj.

DEŽ, KI PADA VEČNO

Počasi bledim.
Nočem več igrati vsebine.
Priznam,
prazno je.
Že dolgo časa.

Ko zaprem oči, vidim vesolje.
Veliko, kot je velika pika.
Če si v njej, je brezmejna,
izven nje je ni – je iluzija.

Začutila sem kaplje na svojem licu,
nekaj, po čemer sem dolgo hrepenela.
Upanje, ki ga je prinesel dež ... –
spral bo slabo voljo,
rane preteklosti
in nikoli ne bo dopustil,
da bi umrla od suše.
Dež, ki pada večno.

K meni je prisedla stara gospa
z mrzlimi rokami, z zgubano kožo na obrazu,
vendar vse, kar sem lahko uzrla, je bila iskrica v njenih očeh.
Bilo je nenavadno imeti nekoga ob sebi,
čeprav se je zdelo več kot prijetno.
Če sem še tako hotela skriti svoj žalostni izraz na obrazu pred njo,
mi ni uspelo.
Pogledala me je ter zašepetala:

»Vem, da je hladno, ampak poglej drevesa.
Nimajo listov, nimajo oblačil, da bi jih grela pred mrazom,
vendar kljub temu še vedno stojijo,
višja od nas vseh.«
Položila je svojo slabotno roko na mojo in dodala:
»Če so vsa tvoja vrata zaprta,
samo izberi ena in začni trkati.«

Nato je odšla. Odšla tiho.
Zvoka avtomobilov in ljudi nisem več slišala.
Slišala sem samo kaplje dežja, kako padajo na tla.
Neustrašno.
A ko dežne kaplje spoznajo svojo usodo padca na tla,
je že prepozno,
da bi ostale na nebu.

Recenzija strokovne komisije

Pesem »Dež, ki pada večno« prepriča s priovedno močjo, dotika pa se prastare zgodbe o kratkem stiku med čustveno vihravo mladostjo, ki še ne sluti svoje usode in ne čuti rasti svojih korenin, in zakoreninjenostjo starosti, ki hoče v dopolnjenosti usode kot čebela, polna medu, podeliti svojo modrost kot zrelo jabolko. V osnovnem tonu pesmi, predvsem pa zaključku, je slišati tragični prizvok, ki je še posebej v današnjem času prava redkost.

JAPONSKI MOTIV

Jutro je razpustilo nad reko
svoje prenežne meglene tkanine.
Skozi tančice medleče lepote
Se lesketajo zračne obline.

Po večno spokojni gladini drsi
čolniček skoz svetlo milino.
Po nebu še zadnji žerjav odleti
v daljno, neskončno belino.

JUTRO V TROPSKEM GOZDU

Zazibana v molk so orjaška drevesa,
zakleta v dolge verige lian.
Prebuja se veja škrlatnega cvetja
in drami se list – ves življenju predán.

Sred vlage, rahlega mraka, pršenja
in mokrih rastlin se začuje korak –
utihne vetrov in dreves šelestenje,
poneha ptic pesem, zavzdihne vsak...

Zaplešejo črno – oranžkaste proge,
igrivega Tigra neskončne močí, -
Ustavi se. Z divje prijazno toploto
žarijo njegove zelene oči.

V njih sveti se bleda jutranja zvezda;
pokoren je sebi, gospodari življenju.
Čez hip zamiži in prešerno zarjove
ter hitro izgine v bujnem zelenju.

Recenzija strokovne komisije

V »Japonskem motivu« je čutiti skladnost melodije in povedi, srca in glave poezije, ta naravnost presunljivo lirična harmoničnost pa je tudi zelo precizno zamejena v zaokroženo celoto, s čimer neskončna belina razodene v nežnem lesketu svoje zračne obline. Pesem je totalno nenavaden odgovor na nenavadno vprašanje, kako je mogoče linearost nemirne zgodbe ukriviti in skleniti v mirno zaokroženost lepote.

GLEDAŠ, A NE VIDIŠ

Ko gledaš v nebo, sanjaš,
ne gledaš v zvezde,
ne, ne gledaš jih,
samo sanjaš.

Zreš in sanjaš.

Zreš v prazno, a ne vidiš,
poskušaš doumeti zakaj in sanjaš.
Gledaš, a ne vidiš,
ne vidiš, ker sanjaš.

Zreš in sanjaš.

Odpriš oči,
a nisi buden,
nisi buden, ker sanjaš.

Zreš in sanjaš.

Vidiš resnico,
vidiš ljudi,
a ne človečnosti,
vidiš, ko zreš v nebo,
zreš in sanjaš.

Recenzija strokovne komisije

Pesem »Gledaš, a ne vidiš« je elegantno poigravanje z videzom, navideznostjo, sanjskim prividom in budnostjo zrenja, ki – hote ali nehote – namiguje na resnico pesnika, ki mu, če je pesnik pesnik, metafora živa lebdi pred očmi. Resnico, za katero je vprašanje odnosa med videzom in resnico že vselej preuranjeno in prepozno.

23.

NAJBOLJŠI SREDNJEŠOLSKI PESNIKI

- ▲ Ajda Šubelj - Dobitnica Župančičeve frulice 2013 za najboljšega srednješolskega pesnika
- ▲ Karolina Gaja Caruso
- ▲ Žan Zelič
- ▲ Jasna Janež
- ▲ Lara Ružič Povirk

ŽAL MI JE

Žal mi je vsakič,
ko si v soboto zvečer obrijem noge,
tako kot to stori še na tisoče deklet po svetu,
preden se odpravimo iskat srečo
v steklenico rdečega vina in glasno glasbo,
ko vsaka izmed nas naivno čaka,
da bo v lokal stopil tisti pravi,
čeprav nas je tega v resnici strah,
saj nobena nočje čez 10 let priznati svoji hčerki
(in priznati hkrati sebi),
da princi v resnici ne obstajajo,
in da sta se z očijem spoznala pijana
v zakotnem baru v stari Ljubljani,
v katerem je vedno smrdelo po znoju
od prevelike količine osamljenih teles,
in ki sedaj ne obstaja več,
ker je zdaj tam tisti novi lokal s sušijem
ali pa so izdelki iz soje,
saj ne vem več, že dolgo nisem šla mimo...
Zato mi je žal vsako soboto zvečer,
da nisem raje v topli postelji s knjigo,
ker tako ali tako nočem spoznati
ljubezni svojega življenja na tak način,
in še bolj mi je žal zjutraj,
ko se z avtobusom vračam domov
in prespim svojo postajo
in pridem domov šele takrat,
ko se dedek že oblači v najlepšo obleko
za k nedeljski jutranji maši
in je mene
v dno duše sram.

FIRENCE

Dež in veter
in naenkrat žarek sonca,
ki le za trenutek
posije na telo atleta,
da na gladkem marmorju
svetloba s senco se prepleta,
in jaz,
vsa majhna gor v popolno se zazrem
in v sekundi se zavem,
kdo sem:
da na svetu sem le majhna pika,
da sem komaj malo več kot nič
in da upam na skrivaj
(da ko enkrat umrem)
za menoj ostane nekaj –
nek košček, nekaj kot ta kip,
morda ta pesem, slika...
Nekaj več kot le premagano telo,
nekaj kar čez 200 let videl bo nekdo
in pogledal v nebo,
rekoč:
“Za Ajdo je ostalo to.”

MISEL NA POPOLN PRIZOR ČEZ 10 LET, KI ME VSAKIČ POMIRI

Pomlad je in midva
sediva na neznanem letališču.

On v spranih kavbojkah in
rdeči karirasti srajci,
s skuštranimi lasmi
in malce neobrit.

Bere zmahano knjigo v angleščini
(žepno izdajo kupljeno v duty free shopu)
in na njegovih širokih ramenih
sloni moja skodrana glava.

Spim,
in pod svetlo modro srajčko
se mi prsi med dihanjem
komaj opazno mirno dvigajo in spuščajo.
Ob nogah imava vso prtljago,
plastenko vode in nekaj vrečk z nakupi.

Zdravo zagorela sva
in pomladno sonce nama je posvetlilo lase,
utrujena sva od vsega lepega
in polna novih spominov.

In še bolj kot spominov
sva polna miru,
ker sva navajena čakanja na letala
in ker sonce,
ki je po celem svetu enako,
tudi tukaj na tem letališču v tej jutranji uri
vzide na isti način –
topli žarki se skozi velika steklena okna

DOBITNICA ŽUPANČIČEVE FRULICE 2013

Ajda Šubelj - Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija

razlijejo po čistih belih tleh
in ko me pogrejejo po obrazu,
se v spanju nasmehnem
in on med branjem
nezavedno poljubi mojo glavo
in jaz sem srečna,
ker nama nič ne manjka,
ker je svet tako majhen,
ker sva tako mirna,
ker pod srcem nosim njegovega otroka
in ker je življenje
v svojem bistvu pravzaprav
preprosto.

Vračava se domov.

Recenzija strokovne komisije

Posebna odlika pesmi Ajde Šubelj so jasne idealizirane podobe, ki jih rada tudi problematizira in vpleta v kontrastne relacije, na primer med naivnostjo in spolnostjo ter alkoholom in asketskim idealom. Osrednji čas dogajanja njenih pesmi je mladost, v kateri je še vse odprto, toda njen pesniški subjekt hkrati izkazuje izjemno močno zavest o življenju kot celoti. Pesništvo po navadi slavi individuum, njegove samotne fantazije in ustvarjalno slo, Ajda Šubelj pa nas nagovarja in razgalja v nečem kar je elementarnejše od tega: v medčloveških odnosih, ki lahko porajajo tudi občutke krivde in sramu. Tako je tudi v ljubezni. Idealizirana podoba princa se navezuje na podobo dedka in v naslednji pesmi otroka, kar njeno najstniško sanjarijo umesti v širši življenjski kontekst. Tako se poraja spoznanje o posameznikovi majhnosti in minljivosti, obenem pa se izpostavi problematika nesmrtnosti.

KO NAMA JE UMRLA MAČKA

Občutek je preveč prezrt in s teboj se počutim zakisano.

Zatorej pričnem v stilu zabadati nože v rože ob oknu,
da se morda mimogrede porežeš ali kar koli že ...

In potem, kot nalašč,
zakličeš moje ime in mi poveš,
da nama je umrla mačka.

Histro pritečem in skupaj počasi stopiva v sobo
in slabo mi je od tvoje bližine.

Idiot

se brezskrbno usedeš na tla, jaz pa kar stojim za teboj.

Pričneva strmeti v tisto ubogo mrtvo mačko pred ogledalom v salonu,
ne da bi lahko zares vedela, ali vidiva eno ali dve.

Ne da bi lahko zares bila prepričana, če sva sploh še resnična,
in če sva,
zakaj za vraga nama je umrla prekleta mačka.

In potem zapipa veter in soba je polna cvetnih listov ...

Takrat se mi zdi, da naju zares uzrem v ogledalu.

In me zabava.

Zdiva se mi kot zastarel par, precej jezen,
ker jima je umrla dvajset let starma mačka.

Nikogar ne briga, ali je posrala francosko zofo tvoje prababice
ali da je vse skupaj še spretno pomazala po moji perzijski preprogi.

A od tega trenutka dalje vem, da te ne bom nikoli več ljubila,
kot sem te ljubila na dan, ko nama je umrla mačka.

Recenzija strokovne komisije

Čeprav Karolina Gaja Caruso piše v zelo različnih slogih, se zdi, da je skupni imenovalec njenih pesmi eros, razmerje med jaz in ti, prvoosebno izpovedjo, drugousebnim nagovorom, najrazličnejšimi zgodami in nezgodami tega odnosa. Pesnica zna na primer biti izredno prepričljiva v zgoščenih, kratkih verzih, kjer se izpovedna moč osredotoči na eno samo besedo, a žirija je vseeno kot njeno najboljšo izbrala pripovedno pesem o dveh ljubimcih in mačkini smrti. Okvir te pesmi je realističen in kljub tragični nezgodi niti ne posebej pretresljiv, zato pa posamezni izpostavljeni detailji pridobivajo fantastične razsežnosti, kar je glavna odlika avtoričinega pesniškega izraza.

ŠESTKOTNIK

Šestkotnik

Žoga

Horda prešvicancev

Sence horde prešvicancev

Pivo

Pivo v potokih

Primitivci z izbuljenimi očmi

Štraight

PRAZEN, POPOLNOMA MIREN V ZIMSKEM VEČERU

Prazen, popolnoma miren v zimskem večeru.

Hlad pomirja telo
in nemi verzi obstanejo,
ujeti v sapi.

Občutek samote misli.
Trenutek, ko vse molči,
ko se me nihče ne dotika
in nihče ničesar ne zahteva.

Večer, ko sem sam s hladom,
ko so tudi zvezde tako daleč,
da nimajo vpliva name.

Zimski večer,
ko sem popolnoma sam in neodvisen.

Recenzija strokovne komisije

Odločen, rezek in zgolj na videz enostaven izraz prevladuje v pesmih Žana Zeliča. Pesem na primer zgradi v nominalnem slogu, kratkih, zasekanih stavkih, ki jih uvaja samostalnik, v odvisnikih pa je sleherno dogajanje negirano. Brezčasen mir, ki veje iz takih pesmi, ni nekaj danega, ni le kolaž naključij in impresij, ampak je dosežen z ustvarjalno voljo. Niz razumskih, hladnih, matematičnih samostalnikov se pomensko stopnjuje, dokler pesnik ne ustvari stanja največje napetosti. Nastane kratka pesniška drama, taka pesem pa je v konfliktnem razmerju s svetom.

MEGLA

Rahljam meglo,
jo zračim, objemam, mečkam.
Spleteš ji kitke.
Okoli vratu zapnem ogrlico.
Noge oblijem s sandali.
Telo prekrijem z belo rjuho.
Na rahlo jo poškropim s parfumom.

VETER

zavijem se vanj.
Kot pajčolan mi preliva telo.
Zapleševa tango.
Prepustiva se vrtinčenju
v smeri urinega kazalca.
Tok naju vleče
navznoter.
Posrka naju do
osrčja vrtanca.

Recenzija strokovne komisije

Verzi Jasne Janež so dolgi le besedo, dve ali tri. Ustvarja iz zavedanja da pesem ni preprosto prepuščanje navdihu, ampak material, ki ga je treba obvladovati. Besede so obdane s praznino, premolki, v katerih zaživi skrit pomen. Ne glede na to, ali pesnica govorí v prvi osebi ednine ali ljubezenske dvojine, rada izbira abstraktne motive, kot sta na primer veter in meglja. Z minimalnimi izraznimi sredstvi, med katera se pretihotapi tudi kakšna eksotična metafora, ji uspe oblikovati preprosto poetično zgodbo.

KDO JE TA?

Kdo je ta, ki vstaja pokonci čez noč?
Da so poeti samo beležniki trpljenja,
te izgubljene, sentimentalne duše.

Da poveličujejo svojo samoto.

Vse kar je taka potrata... Časa in zavesti... Potrata vzgibov in miru.

To je njihova obsedenost, meglena priča življenja in potem,
seveda njihovega razkroja.

Kljud izgubljanju glave in srca se dajo vedno, v celoti v svoje delo.
Krvavijo na njem, sanjajo in sanjajo. Doživljajo, samo doživljajo...

Ti doživljaji.

Brezupni potniki. Brezupni, hrepeneči duhovniki,
pisci časa in samo meglenegga diha življenja.

Kdo je ta, ki vstaja ponoči?

Hodi in hodi ker ne more spati...

Na trenutke preplavi globok vzduh njegove tegobe, njegovega obupa...
Da lahko zadrži svoje solze.

Ostaja pogubljen v neresničnih spominih.

To je človek, ki je sam.

V samoti mu glavo napolnijo vročične misli,
z mrazom šibijo njegovo idejo o sebi in življenju...

Mu podarjajo rešitve in nato na koncu... Tisto najtežjo.

V temi se mu vrnejo izgubljeni pečati, izgubljeni koraki, izgubljeni
ljudje.

In spomini... Vsak njegov spanec je spomin.

V njem se poti in zbuja, a včasih spi globoko, da so lahko spomini,
vsa preteklost blizu.

So vse kar je živo okoli njega... In tako se pogreza v spanje...

Tam popravlja napake, odkriva neuresničene rešitve,
tisto pozabljeno resnico, ki je ni takrat našel...

V bistvu izbija samega sebe... Pa vendar, ali mu ne bi pustili spati?
Dolgo in večno?

Njegova lica so pomodrela
in še sedaj je resničnost preveč oddaljena zanj,
je le odsoten opazovalec... Življenja, ki ga ni... Ne zanj.
Odvzel si ga je... In po toliko letih je njegovo življenje
samo nenaden veter, ki odvihra mimo njega...

»To je bilo moje življenje.«

Spet odriv njegovih las, ko mu zašumi glava
in poči nad njegovim ušesom, vstopi tam in se izgubi...
In njegovo telo pade po tleh... Na težkih kamnih
in rdeče-rjavih listih se razlije kot reka, kot črnilo, rdeča kri.

Njegovi prsti so nežno skrčeni proti nadlahti, ki je stara,
obenem pa mlada.

In takrat bi si želet, da bi se čas za trenutek ustavil in gledal,
poveličeval njegovo padlo dušo, ki sedaj leži ujeta,
svobodna v krvavi luži...

Časa ni, je odtekel in njegovi lasje so še vedno nežni,
njegova roka je mehka in topla, njegov obraz je človeški,
a v njem je luknja...

Strašanska luknja... To je njegovo življenje.

Recenzija strokovne komisije

Lara Ružič Povirk piše v dolgih in razgibanih verzih. V sebi je našla nekak preroški glas, ki ji omogoča, da se povzpne nad prvoosebno izpoved. S te perspektive in v zavesti, da ni prva, ki si zastavlja taka vprašanja, problematizira poslanstvo pesnika in njegovo vlogo v svetu. Včasih jo patos zanese v ekspresivno, romantično dikcijo in poveličevanje samote, a njeni pravi odliki sta neizprosnost, ki se ne zaustavi pred absurdnostjo nuje večnega pesniškega samospraševanja in pikra ironija.

NAJBOLJŠA PESNIKA 50. GORANOVEGA PROLJEĆA

- ▲ Anamarija Mutić (OŠ Vilima Korajca Kaptol)
- ▲ Dominik Čikor (Ekonombska i turistička škola Daruvar)

SREĆI

Čini mi se
da sam ponekad jedina
koja umije iščitati sreću
s tvog lijepog lica.

Pronaći će neki mali,
zaostali komadić radosti
duboko pod tvojim porama na čelu
usijanih zbog zabrinutosti.
Jer brineš o meni...
Baš to je ono što mi godi,
a ujedno mi i srce para
jer sam svjesna
da sam uzrok i posljedica
tvojih emocija.

Baš zato si poseban.
Baš zato te volim,
i nešto čudesno u zraku
me nagoni da te čuvam
od najmanje boli,
mada sam svjesna da
nemam hrabrosti
niti za jedan korak naprijed.

Idem samo nazad,
ponekad te rastužujem i
zato,
baš zato
u ovom trenutku
želim da me tvoji
topli dlanovi
razumiju.

Zavoli me.

POJEO SAM LABUDA

Obuci svoje pogreške i ponosno ih nosi,
gurkam joj nosom kosu iza uha, ljubim
dok si prstima ruku hvata nožne prste
povlači se u skorenju mahovinu u tijelu.

Mršava si mi, promatram te iz autobusa 25,
jesi li jela? Jesi li polizala svu sol s kuhinjskoga pulta?
Reci mi, djevojko staklena, reci mi, molim te?

Vodila si ljubav...
opusti se u mojim vlasuljama ljubavi.
Držim te!
Sasvim tiko sam je prokuhao u vrelim usnama,
klizeći joj niz paperje, pod pazuh, pod kljun,
progutao sam labuda, tiko sopćem:

Pojeo sam labuda.

Promatram te kroz prozor autobusa 25, držiš se za tu bajku,
čak kada i posneš, samo sklopiš oči i umireš u
privatnoj boli bez natpisa IZLAZ, samo se grčiš u agoniji,
zgužvana,
nagužvana
u posteljinu kreveta, uvukla bi se u jastučnicu poput meduze,
prekrivena bijelim plahtama ljestvica i kreme
koje je boginja noćas prolila po tebi:

Pojeo sam labuda,
a bio sam zaljubljen do očiju.

župančičeva **frulica**

23. Župančičeva frulica

Dom krajanov Vinica

12. junij 2013

Organizator Župančičeve frulice:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Ulica Otona Župančiča 1,

8340 Črnomelj,

Slovenija

Projekt poteka v sodelovanju z:

Goranovim proljećem

Organizator Goranovega proljeća:

Studentsko kulturno-umjetničko društvo

»IVAN GORAN KOVAČIĆ«

Opatovina 11, Zagreb, Hrvatska

Zbral in uredil:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Izdajatelj:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj,

Ul. Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj

Tel.: 07/30 61 390

Predstavnica izdajatelja:

Mag. Nada Žagar, direktorica

Tisk:

Tiskarna Kapušin, Krasinec

Naklada: 300 izvodov

Črnomelj, junij 2013

Projekt sofinancira:

OBČINA ČRNOVELJ

Projekt so podprli še:

Osnovna šola Vinica

Prostovoljno gasilsko društvo Vinica

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOVELJ

23. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev

Vinica, 12. junij 2013

ZBIRKA PESMI
NAJBOLJŠIH OSNOVNOŠOLSKIH
IN SREDNJEŠOLSKIH
PESNIKOV V LETU 2013

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE
IN KULTURO ČRNOMELJ

IZDAJATELJ:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj - Institute for Education and Culture Črnomelj

SI, 8340 Črnomelj, Ulica Otona Župančiča 1,

tel: +0386 (0)7 30 61 390, +0386 (0)7 30 61 392

e-pošta: info@zik-crnomelj.si

www.zik-crnomelj.eu